

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

Választás előtt.

Néhány nap még és te, szentesi jó magyaram a szavazatszedő küldöttek elé járulsz, megmondani nyíltan, egyenesen, nem a titkos szavazás sőtétjébe burkolózva: kit óhajtasz, a következődöt esztendőben, a te képed viselésére a magyar törvényhozó testületbe küldeni.

Nem vagy szükiben a válogatásnak: négyen is keresik a kedvedet, kelletik magukat, vesznek körül szóval, hogy őket válassz; de shajh! a négy közül csak egy lehet a szerencsés, hogy képedet viselhesse és ahogy egyiknek is, másiknak is hallgatod a beszédjét: bizony-bizony elképzelem gyötöröd, tépelődő helyzeteted és szinte hallom a magadhoz intézett kérdést:

„Melyiket szeressem? Melyiket válasszam?”

A beszédek egész özönével árasztanak el, hogy annál nehezebben tud kihámozni az igazságot. Olyik 4—5 izomban is szót, meghallgatást kér előted, mert most — ezekben a napokban te vagy az a felséges nép, melyet ha aztán megmaszlagolni sikerült, mely ha egyszer besegített a Nagyságos cimbe valakit, bizony a legtöbb esetben, a következődöt esztendő alatt, új korteshadjártat idejég kutyába se vesz többé a legtöbb esetben az a Nagyságos úr.

Jó lesz hát felgondolni elejét utóljárt a sok szép szónak, a kegykereső hízegésnek; jó lesz, a beszédekből gondosan kiválogatni — nem a tetszetést, ami lelkedet, szivedet, érzédedet hálózza be, hanem az igaz, ószinte beszédet, mely nem merül ki üres ígérgetésben, nem halmoz masziagos szóvirágot szóvirágra, de éppen azért a józan eszedre és igaz, hamisítatlan hazafi-érzésedre apellál.

Négyen vannak a kegyedért versenyzők. Módoóban van nemcsak válogatni, de jól is választani, ha nem hazug, hangzatos jelszavakon indulsz el, de számot vetsz magaddal is, a versenygökkel is és elfogulatlan józan értelemmel vizsgálod azt, amivel magukat kelletik.

Sok szó esett, sok beszéd hangzott el, — a jelöltek mindegyike gyözött hanggal is, tudóval is. Hát vedd sorjába, amiket hallottál és próbálkozz meg; elfogulatlanul bírálni, elfogulatlanul ítélni.

Engedd meg, szülötte földem szeretett népe, hogy kézen fogjalak e

napokban és vezetöd legyenek a beszédek útvesztőjében. Kövess bizalommal. Megteheted, mert én sem kegyedet nem hajhászom, sem képviselő lenni nem akarok, sem — politikailag egy párt on nem vagyok a négyekkel, kik magukat kelletik, sőt bizony nem egyszer keserű, kemény igazságokat vagdosztam már a fejedhez biztos tudatában annak, hogy megtévedt ségedben a haragodat is magamra vonom.

Tartsunk hát egy kis szemlét a kéreők sorában; nezzük, vizsgáljuk, mit beszéltek, mivel álltak elő, hogy feléjük hajolj.

Kerzdük a szocialistán. Mezői Vilmos ezek sorából áll eléd, hirdetni, hogy egy tan van csak igaz a népek javára: az övé. Kalapot emelek előtte: igaz meggyözödés diktálja, amiket mondott és sok igazság van abban, amit neked hirdetett. Aki ezt tagadni akarná, nem volna igaz ember. De azok atanok, azok az eszmék nem forrtak még ki arra, hogy irányítói lehetnének az államéletnek és maga az államalkotó nép sem érett még meg ahhoz, hogy ezen elvek szerint rendezkedjék be. Eljón annak az ideje lassan, de biztosan, mikor az emberiség ez elvek, ez eszmék szerint igazodik. Ma, mikor kiforratlan, érjesztő kovászt képeznek meg az ő tanai, hirtelen, minden átmenet nélkül való alkalmazásuk csak felforgatná a közrendet, — erre pedig nekünk szükségünk nincsen, mert a béke és belső nyugalom sok, sok esztendeje szükséges még ahhoz, hogy közviszonyaink konszolidóljának.

Sorra következik két kérod, aki politikailag mind a kettő egy párthoz tartozónak mondja magát. Ugron pártiak ök: Mérey Lajos és Molnár Jenő.

Hát ha egy elvet vallanak: kerdezd meg tőlük, miért törnek mégis egymás ellen, egymás megkissebbítésével, — elvük meggyözödésére? Miért mesterkednek azon, hogy két táborba szakítsák közületek a velük egy politikai hitvalláson levöket?

Az egyik azt mondja: nem jöttem, hanem hívtak. A választópolgárok egy csoportja hívott meg, hogy küzdjek elvben testvérem ellen pusztán azért, mert azt a testvéremet egy nekik nem tetsző ember hozta ide másfél év előtt a városba.

A másik azt vallja, hogy igazán az az ember hozta őt ide, de ugyanigy viszik széles nagy Magyarországon a képviselők legtöbbjét a választók nya-

kába és ő se rosszabb a többinél, nem is tett semmi olyat — mióta ide került, amiért azt érdemelné, hogy most követ dobjanak rá.

És igaz, amit mond az egyik, igaz amit mond a másik. És állanak szemben egymással, testvérharcban.

De az egyik nem csupán ezt mondja, hanem — mert tudja, hogy te, becsületes szentesi nép, a nagy tömegedben földmivelő vagy, hát megerősíti a maga pártharcát azzal, hogy agrárius jelszóval járul eléd: ő a földmives osztály külön apostola.

Hallgasd meg hát, amit beszél a progresszív adóról, a gazdasági érdekek megvédéséről, a birtok megosztásról, a telepítésről. Hallgasd meg jól és aztán kerdezd tőle: a földadó progresszivitását is akarja-e; a kisgazdán, te rajta akarják-e kezdeni azok a nagyurak, akikkel egy gyékényen árul, a gazdasági érdekek megvédését; a nagyurak kezén levő óriási földbirtokokat és éppen úgy akarja-e parcellázni olcsó hasznobérre, mint a kincstári birtokokat és a latifundiumokon és éppen úgy akar-e telepíteni, mint az állami birtokokon?

Kerdezd meg ezt tőle. És ha igennel felel, ha szent fogadást tesz rá, hogy ilyen agrarizmusnak a harcosa ő, akkor kerde meg, mutatná meg neked a vele együtt érző agrárius nagyurak közül azt, aki az ilyen tan szellemében már könnyített az ő feles meg harmados földmivelő parasztjainak a keserves során, aki már így parcellázott a birtokából vagy telepített, szóval: aki a tant ne csak szóval hirdeti, de a jó tettel jó példaadóként is előljár.

Aztán kerdezd meg tőle, hogy ha a tözsdét megakarja rendszabályozni a papirusbúz a tekintetében, amivel — mellelesb mondva — az ő nagyurai közül is sokan spekulálnak; miért nem akarja megrendszabályozni a nemlétező, fölös ezer eszer számban bürzei forgalmat képező részvény papirok tekintetéből is, melyek létező korlátolt számaik azoknak a nagyuraknak a Wertheim szekrényei örök leginkább?

És kerdezd meg tőle végezetül, hogy ha szövetkezetek alakításában találják ök fel a népboldogítás eszközeit, miért fogyasztási szövetkezeteket alakítanak, melyek az iparost, a kereskedőt teszik tönkre és miért nem csupán érté-

kesítő vagy olyan szövetkezeteket, melyek olcsó hitelt nyújtanának a ma drága hitel folytán is válságban küzdő kisbirtok megmentésére?

Felelni fog a testvérharcban levő jelölt ezekre a kérdésekre, de megfelelni nem lesz képes.

A testvérharc másik bajnokokat beszél ugyan, de keveset mond: Másfél év óta vagyok már képviselők; nem vétettem senkinek, Ugron-párti vagyok — ennyi az egész.

De beszél helyette az „Alkotmány” — ez a néppárti lap. Azt mondja, ez a lap a mult csütörtöki számában a néppárti, tehát klerikális híveknek: „Ahol pártunk jelöltet nem állít, de szabadelvű pártival, Kossuth-pártival, szocialistával vagy demokratával szemben Ugron-párti vagy agrárius jelölt van, ismerjétek kötelességteknek ezt a többiakra leszávazni.”

Magyar ember ki nem érti ezt a beszédet? Ki nem ismeri fel belőle, hogy néppárt — tehát klerikális — Ugron-párt és agrárius egy kalap alá tartoznak s hogy mind a három a társadalmi és felekezeti béke feloldulását jelenti? És kérdezem: szükségünk van-e nekünk erre Szentesen?

Utóbnak hagytam a negyedik jelöltet: a jüggelenségi 48-as Tassány Antal. Nem osztom a politikai rzeteit; de nyílt, egyenes szóval állt eléd, szentesi magyarom.

Hűs ő a te hűsödből, vér a te véredből, édes testvéred. Ismeri, érzi, veled szenvedni at minden bajodat s ha rajtad segít; magán is segít. Többet nem mondok. En csak fejtegettem, Te válassz, becsületes jó szentesi nép.

— is —

Városi közgyűlés. A villamos közvilágítás ügyében volt összehívva szeptember 30-ra Szentes város képviselőtestülete rendkívüli közgyűlésre; de került a gyűlésnek más két ügye is, miket, sürgősségükre való tekintettel szintén elintézték, nevezetesen a gazdasági egyesület f. hó 20-ki csikódíjazására egy városi díj kitűzése, tisztán szentesi lőtenyésztő gazdák javára és a fogyasztási adó-javadalom bérbevételének ügye.

Lakos Imre dr. polgármester a közgyűlést a képviselők üdvözlésével megnyitva, előterjeszti a két sürgős elintézésre váro ügyet, melyek — a közgyűlés határozatából első sorban vettek tárgyalás alá.

A gazdasági egyesület einökségének az a kérelme, hogy f. hó 20-ki csikódíjazására a város is adjon egy 100 koronas jutalomdíjat, vétett először tárgyalás alá és nyert elintézés az egyhangú határozattal, hogy a kérelmet teljesítik és 100 koronát adnak a jelzett célra az ebadoalapról.

A következő: a fogyasztási adóbrélet ügye volt. A képviselőtestület a legutóbbi közgyűlésén úgy határozott, hogy a város ne reflektáljon a javadalom bérletére. A pénzügyigazgatóságnak ennek folytán megtartották az árverést, melynek eredményeként — nem a mostani bérlő, hanem egy ismeretlen aradi cég nyerte el a javadalombérletet.

Miután pedig a város csak azért nem reflektált — mikor megkínálták vele — erre

a bérletre, merthogy a mostani bérlővel mindén tekintetben meg volt a közönség elégedve és mert nem lehet tudni, az ismeretlen új bérlő részéről nem lesz-e a lakosság zaklatásoknak kitve, a tanács az adott helyzettel számolva, most azt javasolta, hogy utólag kérjék küldöttségileg a pénzügyminisztert a javadalomnak a város részére leendő bérbeadására az árverésen elért eredményél kedvezőbb, — ha ez nem sikerülne ugyanazon feltételek alatt.

Az ügyet Papp László főszámvevő ismertette így behatóan, egyúttal felolvassa Schwarz Albert ajánlatát is, mely szerint késznek nyilatkozik, ha a város bérbeveszi, a javadalmat, a nyers bevétel 10 százalékaért úgy kezelni, hogy minden ezzel járó kiadás, valamint az üzleti rizikó is őt terheli, ez utóbbi biztosítására 2000 korona biztosítékot letesz.

Bánfalvi Lajos, Szeder János és Balogh János felszólalásai után a közgyűlés egyhangúlag elfogadta a tanács javaslatát, előben Schwarz Albert ajánlatát is, akivel — reá kötelezően nyilatkozatot vezetettnek rá az ajánlatára. A küldöttség tagjai: Lakos polgármester, Novobáczky Győző gazd. tanácsnok, Papp László főszámvevő és Balogh János.

A villamvilágítás módosított szerződése maradt utolsóinak. Felolvasták a kiküldött bizottság jelentését és a módosított pontokat, melyek némelyikénél Molnár Lajos a vállalkozóék főmérnöke adta meg a kért és szükséges felvilágosításokat. Aztán névszerinti szavazással, az összes szavazatokkal, egy ellen, elfogadták a szerződést módosított formájában, melyet a polgármester még aznap alá is írt. Gyűlés vége fél 11 órakor volt.

Földmivclés és kereskedelem.

Ezen a címen lapunk egyik előző számában írva, annak a meggyőződésnek adtuk kifejezést, hogy amíg elméletileg is képzett iparos és kereskedő-osztályai nem rendelkezünk, szó sem is lehet nálunk versenyképes iparról és kereskedelemről. Nagy meglepéssel vesszük, hogy Hegedűs Sándor kereskedelmiügyi miniszter az azóta megtartott programbeszédében ugyanezen felfogásnak adott kifejezést, mikor a többiek közt így nyilatkozott:

„En azt hiszem, hogy helyesen fogom fel feladatokat, kölclességemet, mikor most már, eltekintve a működésemen kívül első hatalmas tényezők boncolását, azon körben, amelyben működöm, azon eszközökkel, amelyek rendelkezésemre állanak, törekszem az ipari szakoktatást gyorsabban, erősebben fejlesztetni, mert megvagyok győződve, hogy minden iparban és kereskedelemben, sőt általában az összes nemzetgazdasági tényezőben nem annyira a materialis erő dönt, hanem az értelmiség.”

Megvagyok győződve, hogy sokkal inkább biztosítjuk iparunkat, iparunk és kereskedelmünk versenyképességét, ha szakképzett iparosokat nevelünk, mint bármely más intézkedés által.

Feltétlenül helyes szavak ezek és az azokban lefejtett cselek különösen szem előtt tartandók — ami eszmemenetünknek is vezető vonala — a fejlődés első korát élő nemzeteknél, hol úgy a kereskedelmi mint az agrárérdekek a kormányoknak egyforma gondozása és ápolása tárgyát kell, hogy képezék.

Ami már most a szorosan vett agrárizmust hazánkban illeti, erre is, annak istápolását illetőleg ugyanazon vezéreszmék lehetnek csak irányadók, melyeket az iparra és kereskedelemre vonatkoztatva fentebb vázoltunk. Ha mindazonáltal az újabb időben elősebb vonásokkal domborodik ki az agrárérdekek előtérbe tolésa, ha a birtokos

osztály követelése is mind hangosabbakká válnak, ha ennek az osztálynak soraközása és tömörülése — maradjunk meg a helytelenül használt, de mar megszokott — merkantilizmussal szemben nem mentes a keserűségtől és élességtől sem, — ennek is megvan a maga magyarázata és kulcsát magukban a teremtett viszonyokban és körülményekben leli. Nem is kell sokáig gondolkoznunk, hogy rátaláljunk a dolog nyitjára.

Okoskodásunk a részletekben visszavág azonnal az általunk felállított tétel alapjainak. A kezdő, fejlődésnek indult államban nem vettek kellő súlyt arra, hogy a két irányzat egyenlő mértékben fejlődjék és haladjon előre; sőt első látszatra úgy tetszik, hogy az irányzó körök — talán akaratlanul is — inkább az ellentétes irányzatok becézését és istápolását tartották feladatuknak.

Első tekintetre azt hihetnők, hogy a modern technikai vívmányokkal való felszerelés és a kulturáramok szükségese eszközeivel való berendezkedés volt az oka annak, hogy a kereskedelem és ipar önkéntelenül és szeretetteljesebb gondozásban részesült. De a dolgok mélyén az az igazság fekszik, hogy mielőbb hazánk az európai modern államok keretébe beilleszkedett, a kiválóan földmivcléssel foglalkozó és az anyaföld nyers termékeiből élő, szokásaiban és hagyományokban az urhatnámssághoz hozzászokott birtokosoztaly a gyengéséget kihasználni tudó tőke uralma alá került, amely az alkotmányosság helyreállítását követő berendezkedés idején a nélkülözhetetlen anyagi eszközöket hatalmas tartván, természetes, hogy az átalakuláshoz szükséges támogatást csakis a saját előnyének biztosítása mellett volt hajlandó ellenszolgálatasként a kőrcnek rendelkezésére bocsátani.

Hogy aztán az elfoglalt és biztosított sáncok közé magát beéve, úgy szólván minden gyümölcsöt és az anyaföld egy részét is magához ragadta és egyedül saját jóvoltából, sokszor csak a létszám megővőért juttatott morzsákat az eredeti államalkotó tényezőnek, ez a dolog természetében fekvő és örök igazságként leszürodött énfentartás és létbiztosítás logikai következése volt.

E cikke határan kívül esik, pedig érdekes tárgy volna belemenni a kérdés azon részleteibe: helyes és a viszonyokat felismerő politika volt e annak idején egy gondolkosában és érzéseiben, fellegésában és ténykedésében erősen konzervatív, hogy ne mondjuk, még középkori eszmékkel áthatott nemzetet rohamosan, a szükséges előfeltételek megteremtése, gondolkosának ügyürása, és egy új, praktikusabb életmódhoz való hozzászoktatás nélkül, egyszerre beállított az évszázadok iskoláját már végigjárt nagy nemzetek sorába, hasonló institúciókkal és hasonló felszerelésekkel. Egyszerre merjük mondani, mert nálunk 50 esztendő alatt teremtették meg azt, ami másutt hosszú századok munkájának és fáradozásának gyümölcse.

De erről e alkalommal nem beszélünk. Csak a tényeket vizsgáljuk, csak a teremtett helyzettel foglalkozunk, mikor levonjuk a következtetéseket és azt állítjuk, hogy az agráriusok sze vedélyes hullamzása az érintett egyirányú fejlődés eredménye.

Nem is nézzük rossz szemmel a jogát és érdekét védeni akaró birtokosság törekvésait. A földadó leszálltása, agrárkölsönök állami biztosítása, a nagybirtokok méltányos árban való bérbeadása a telepítés és kiszagdad meg középbirtokosok minden rendelkezésre álló eszközökkel való támogatása, valamint egyéb, más államokkal kipróbált eszközök alkalmazásával rajta kell lennünk, hogy a magyarföldet megtartsuk és megmentsük azok számára, akik annak leghevitatottabb várományosai, — a földmives népek.

Mert erős a hitünk, hogy ez az ország igazi, egyéni jellegét csak úgy tarthatja meg, ha a föld azok kezén lesz és marad, akik az ország hamisítatlan ölelemét képezik. De meggyőződésünk az is, hogy ipar és kereskedelem — egyenlő gondozás mellett — egy erős földmivclő államban növi ki magát igazán. Mert valamint iparban, művészetben és tudományban a befejezettség alapota akkor áll elő, mikor mind egyes ága-

zat specialitásokra szakadva, minden lányszemében tökéletességre törekszik és egymást kiegészítve adja meg az egésznek hatalmas képet: úgy eljön az idő, mikor az életképe, erős nemzetek keretében mindegyik a maga hajlandóságának megfelelő szerepet fogja betölteni és akkor nem lesz kisebb erő, hatalom, súly tekintetében a kultúra színvonalán álló Magyarország — mint földműves állam, a nagy kereskedelmi állapotoknál.

Ujdon s á g o k

Szentes, 1901. október 3.

— A hidépítés és a munkaszünet. A

Szentes Csongrád közt épülő Tiszahid alapozási és földmunkáját Zsigmondy Béla mérnök kapta vállalatalba, aki a nagyszabású munkát, melynél sok szaz munkáséj jut kenyérkeresethez, már legközelebb megkezdi. Minthogy pedig köttét határidőre kell a munkát befejeznie, a vállalkozó mérnök az iránt kereste meg a minisztériumot, hogy az építés idejére a munkalatoakra nézve függeszse fel a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény rendelkezéseit. A minisztériumtól a napokban érkezett leirat az alispáni hivatalhoz, melyben a miniszter — a hatóságok mihez tartása végett is értesíti az alispánt, hogy a vállalkozó kérelmét teljesítette és így a hidépítésnél — vasárnapokon is — éjjel-nappal folyjni fog a szakadatlan munka.

— **Választási mozgalmak.** A megyebeli lapok és szegvári kerületben tegnap előszit a választási harc sorát. Hogy folyt le a két kerületben a szavazás és mi a végeredmény: erről lapunk más helyén számolunk be. Itt csak a szentesi és csongrádi kerület választási mozgalmairól írunk, melyek közül az első f. hó 6-án, vasárnap, a másik pedig f. hó 10-én, a jövő csütörtökön jut majd dűlőre. Szentesen a küzdelem nem ver nagy hullámokat és ha ebből, mint előjelből akarjuk következtetni, ill ezúttal csendes, szinte zajtalan, tehát kevésbé élénk és izgalmas lesz a választás napja. Az emberek mintha elszoktak volna a lelkesedéstől, olyan csekély, mondhatni semmi érdeklődést nem tanúsítanak a választás várható esélyei iránt. Egyéb-ként itt ma ismét két jelölt beszél: délelőtt M é r e y Lajos, délután T a s n á d y Antal, mind a kettő a Kossuth-téren. Ezenkívül a jelöltek közül még szombaton, a választást megelőző napon beszélnek a néphez: T a s n á d y és M o l n á r Jenő. Csongrádon ez idő szerint szintén 4 jelölt van. A szabadelvű párt jelöltje: B o r o s s János dr. ott vasárnap tartotta meg nagy tetszéssel fogadott programbeszédjét. Jelöltök ezenkívül: F a r a g o Antal ottani nagybirtokos függetlenségi 48-as Kossuth-párti, H e g y i Antal tisztán Hegyi páter párti és egy szocialista. A választás esélyei mind a két kerületben kiszámíthatatlanok. Annyi bizonyosnak mondható, hogy Szentesen a f. hó 6-iki választás által egyik jelölt se kap abszolút többséget és így új választás lesz. Csongrádon nem lehetetlen, hogy két párt az utolsó napokban közös megegyezésre jut s ez esetben győzni is fog.

— **Katonaság a választásnál.** A f. hó 6-iki szentesi képviselőválasztáshoz, a választási elnök előterjesztése folytán L a k o s Imre dr. polgármester katonaság kirendelését kérte az alispánnál C s a t ó Zsigmond dr. természetesen nyomban intézkedett, hogy a katonai asszisztáló erő ide vonuljon s így a hadiak szombaton városunkba érkeznek,

hogy kordont álljanak a közrend és közbiztonság megóvására.

— Kik csinálják az esküdtzéki ügyeket.

Alig ért véget a szeptember havi esküdtzéki ülészak, a büntetőtörvényszéknél már a jövő esküdtzéki turnus munkarendjéről beszélnek, amelyek nagyon érdekes szimptomái vannak máris. A küszöbön álló esküdtzéki ülészak munkaprogramjában ugyanis eddig összesen három bűnügy szerepel. Több nem gyűlt össze és nagyon valószínű, hogy az esküdtzéki ülészakig sem fognak annyira felszaporodni az ügyek, hogy ezek kitegyenek egy egész ülészakra való munkaprogramot. Mi ennek az oka? Hát egyszerűen az, hogy a szegedi polgárbírószék ülészakainak nagy szállói: S i m a Ferenc és G á l f i Sándor letűntek a szereplés színpadjáról. S i m a Ferenc kint gyűjti a dollárokat valahol Amerikában, G á l f i Sándor pedig gyűjti a tapasztalatokat a Csillagbörtön valamelyik cellájában. Így tudódott ki, hogy a szegedi esküdtbírószáknak a legtöbb dolgot mégis csak S i m a Ferenc és G á l f i Sándor adták.

— **Választási hír Szt-Mártonból.** A megyénkbeli tegnapi választásokon kívül első sorban a Kun-szt-mártoni képviselőválasztás iránt érdeklődünk legjobban azért, mert napokon át erősen tartotta magát az a hír, hogy ott rendkívül heves lesz a küzdelem és Dienes Márton megválasztása — aki most legutóbb a csongrádi kerületet képviselte bizonyos a szabadelvű párt B a g i Béla dral szemben. A szt-mártoni választásnál azonban csak nagyon kevés hírt kaphatunk mert a telefon hivatalos szolgálatban volt szeged és a megyebeli választások miatt elfoglalva. Így délután 1 órakor Szt. Mártonban B a g i n a k volt 840, D i e n e s e k 172 szavazata. Délután fél 5 kor ez a számarány még inkább javult B a g i Béla dr. javára, úgy, hogy akkor csaknem 300 szavazattal volt előnyben. Öt órakor tüzték ki a zárórt. Hat órakor hírt kaptunk, hogy Kun-Szt-Márton országgyűlési képviselőjévé 57 szótöbbséggel B a g i Béla dr. lett megválasztva.

— **Any a és fiú.** Egy kisteleki asszony idézte a napokban büntenyítő pörben a tulajdon fiat, a szegedi törvényszék elé Á r o k Istvanné a kisteleki anyóka, a fia meg Á r o k Jozsef. Szeretetlen nevelte fel a fiút az édesanyja, ez vitte a dologtalanságra, a korcsmai életbe. Az asszony előbb csak adogatott neki pénzt, de aztan nem teltelt mindig és akkor pokollá vált a család házikéje.

Néhány hónap előtt ismét pénzt kért a legény az anyjától, mulatni akart. Az anyóka megtagadta a kérést és a rossz fiú ekkor nekirontott szülőjének s ha a hüga közbe nem lép, talán gyilkosa is lesz.

A legényt ekkor letartóztatták s a bíró előtt találkozott a napokban anyja és fiú.

Az anyóka csendesen sírdogált, mikor fiút szuronyos börtönre vezette elő. A tárgyalás során pedig megnyílt szerető anyai szíve és még ő védte, dicsérte a fiát a bírák előtt.

— Jó ember, derék fiú, sohasem bántott egy ujjal sem. Aldja isten az urakat, ne bántsak a fiamat.

Az elnökli bíró rászól az asszonynya.

— Hát miért jelentette föl a fiút, ha ártatlan?

— Egyetlen egyszer emelt rám kezét, zokog az anyóka. Akkor pedig nem volt az eszénél. A szívemen akartam könnyíteni, mikor bánatomat a csendőröknek elpanaszoltam. Mikor aztán a bírák ítélehozzatalra vonultak vissza, a vén anyóka odasurrant a fiához. Kosarat tett elé, teli élelemmel. Szeretettel simogatta meg a legényt, aki erre sirva fakadt.

— Neked hoztam. Ez mind a tied;

sugta az édesanyja. Ne félj eljövök én hozd minden vasárnap és minden ünnepepon.

A törvényszék a legényt egy évi börtönre ítélte és mikor a szuronyos őr ismét elvezette a rabot: édes anyja akkor is könyözporrogással kísérte, míg el nem tűnt előle a börtönajtóban.

— **A vigéctörvény kijátszása.** A megrendelések gyűjtéséről szóló törvény kijátszásáról gondoskodtak az élelmes fővárosi kereskedők már akkor, mikor a törvény még csak javaslat alakjában feküdt a tisztelt Ház asztalán. Tudvalevőleg a portékákkal való házalás tilos most, kivéve az irodalmi termékeket. Az az intenció lebegett akkor a miniszter szeme előtt, hogy megóvja a vidéki kiskereskedők érdekeit, mert a nagyobbakat mindent elhalasztak előlük. Ám a törvény írott malaszt maradt mindenkorra. Már az ősszel megemlékeztünk róla, hogy vigécekkel van tele a város, akik meghívottak iratnak alá, melyekben az iránt fordult hozzájuk a vevőközönség, hogy szerencsétlenségüket látogatásukkal a nyíron. (A törvény ez év július 1-én lépett életbe. Azonban a nyári látogatás már elmult, jelenleg a téli szezoncikkkel beszerzése foglalkoztatja az embereket. Itt azonban már egészen szemérmetlenül folyik a törvény kiátszása. A vidék tele van ugyanis ilyenféle kereskedői levéllel:

— Tisztelt uram! Legyen szíves a mellékelt hívólevelet aláírni és megküldeni részünkre, hogy utazóknak tisztelőtét tehessen.

Szóval, már annyira mennek, hogy nem is utaztatják hiába az embereiket. Minek is az, mikor ugyanazt a szolgálatot teszi meg az öt krajcáros levélbélyeg! Ezek után pedig joggal kérdezheti az ember, hát mire való volt a törvény, ha ilyen világos módon ki lehet játszani?

— **A választás előkészítése.** Burián Lajos, a f. hó 6-iki orsz. képviselőválasztás elnöke a mai napra hívta össze a pártvezetőségeket értekezletre, melyen közösen állapítják meg, a választás napján az egyes jelöltek pártja által elfoglalandó tanyákat, illetve táborozó helyeket. A szavazati igazolványokat már kiképezítették. Ezek zöldes színűek. Ezeknek kívül szabadjegyet is ad ki a választási elnök, korlátolt számban. A szabadjegyek fehér kartonon vannak nyomva, két betűkkel, hogy könnyen megismerhetők legyenek.

— **Sertésvész a szomszédban.** Orosházán, hivatalos értesítés szerint, járványosan lépett fel a sertésvész. A veszedelem korlátotaszara meggették a szükséges óvintézkedéseket és a község határát hatóság zár alá helyezték.

— **Tűzveszedelem.** Folyó hó 1-én, kedden délelőtt 9 óra tájban, éppen mikor nagy szélvihár kavarta fel az utcák porát, tüzet jelzett az őrtorony vészongatása az I tizedben. A Sebesi féle földi utcai ház egy felszerében ütött ki a tűz, mely a portan lakó K r i s t ó N a g y Sándor asztalos mesternek szögait faanyag és forgács-raktárral és amely szorosan alá volt építve a szomszédos K a n a s z N a g y Antal-féle ház egy udvarbeli hosszú nádfódeles épület tetőszerkezetének. Téves híradás folytán az első tűzféveskendővel először a felsőpártra száguldoztak fel s csak akkor jöttek rá, hol van a veszedelem. A felszer ekkor már leégett és a szomszédos ház nádfódele alá kapott a tűz. A tűzoltók, keményseprők és szamosan a község közöl emberföltölti erővel dolgoztak, hogy megfékezzék a romboló elemet; de bizony két féveskendő a felszereléssel elkövese érkezett és víz se volt elegendő kéznél. Így a Kanász Nagy Antal-féle udvarbeli nádfódeles ház is leégett és csak az emberföltölti erőlködésnek, melyet az oltásnál tapasztaltunk

— lehet köszönni, hogy még nagyobb kártétel nélkül múltott el a városól abban a szélviharban a rettenetes veszedelem.

— **Ebmarás.** A kutyuskák néhány hétig szelidnek voltak: nem okoztak a fogukkal senkinek a lábikrájába sem. Most azonban ismét van ebmarási eset. A Vinkovics Ferenc III. tized 836. számú lakos derék kutyája gondoskodott róla, hogy ki ne fogjunk az ebmarásokból. Megmarta Kovács Károlyt. A kapitányság, ahogy ez már szokás megkereste Hufnagl Jakab városi állatorvost, vizsgálta meg, vajon jó egészségek örvend-e a harapós kutyuska.

Képviselőválasztás.

— Szegváron és Tápén. —

A megye két kerületében, a szegváriban és tápéiban tegnap zajlott le a képviselőválasztás, mely mind a két helyen a szabadelvű párt győzelmével végződött.

Sorra vesszük a két kerületből tegnap örömként kapott telefonhíreket, hogy olvasóink az egész szavazás lefolyásának hü képét alkot-hassák meg maguknak.

Rendkívül érdekes és izgalmas lett — az utolsó órákban a választási harc Tápén, hol előbb Kelemen Béla dr. függetlenségi párti olyan előnyben volt a szabadelvű párti Enyedi Lukácsal szemben, hogy szinte alig látszott behozhatónak a közöttük mutatkozó nagykülönbséget. A záróra előtti órában azonban Enyedi hívei behozták a különbséget annyira, hogy a záróra kitűzésekor, ami délután 3 órakor volt, Kelemennek már csak 8 szavazat előnye volt. A záróra alatt leadott szavazatok aztán véglegesen Enyedi javára billentették a mérleget, mert a választási aktus befejeztekor neki volt 8 szavazat többsége ellenfele fölött.

A választás mind a két kerületben példis rendben folyt le és ezek képe a következő Tápén.

Két szavazatszedő küldöttségél szavaztak a választó polgárok. Egyik küldöttség elnöke volt Mátéffy Ferenc dr. választási elnök, a másiké Sulicz Lajos dr. küldöttség elnök, s helyettes választási elnök. Az egyik bizottságnál a sorrend kezdődött: Enyedi — Kelemen, a másik bizottságnál megfordítva: Kelemen — Enyedi.

Az első megbízható hír a választásról déli 12 órakor érkezett. Ekkor volt: Enyedi 181 — Kelemen 256
délután 2 órakor:
Enyedi 357 — Kelemen 517,
délután 3 órakor:
Enyedi 524 — Kelemen 532

Ekkor tüzték ki a zárót, melynek lepergése után volt:
Enyedi 576 — Kelemen 568 és így a választási elnök kihirdethette az eredményt, mely szerint Enyedi Lukács a tápéi kerület országgyűlési képviselőjéül, 8 szavazattöbbséggel újból megválasztott.

Szegváron.

Egy bizottságnál folyt a szavazás. A választási elnök volt Cicatricis Lajos dr., helyettes elnök Keller Lajos.

A szavazás sorrendje kezdődött: Múlek, Vázsonyi, Novák, Mezőfi.
Az első hír délelőtt 11 órakor érkezett. Ekkor volt:
Múlek 50, Novák 28, Vázsonyi 15, Mezőfi 45.

déli 12 órakor:
Novák 108, Múlek 50, Mezőfi 45, Vázsonyi 15.

délután 1 órakor:
Novák 236, Múlek 52, Mezőfi 45, Vázsonyi 15.

délután 3 órakor:
Novák 327, Múlek 94, Mezőfi 45, Vázsonyi 86.

délután 4 órakor:
Novák 327, Múlek 131, Mezőfi 45, Vázsonyi 83.

délután 5 órakor:
Novák 445, Múlek 131, Mezőfi 45, Vázsonyi 83.

délután 6 órakor:
Novák 497, Múlek 131, Mezőfi 86, Vázsonyi 83.

Eesti 7 órakor:
Novák 533, Múlek 166, Mezőfi 122, Vázsonyi 85.

A választási elnök ekkor kitűzte a zárót, melynek letételével,

esti 8 órakor volt:
Nováknak 529, Múleknek 174, Mezőfinek 128 és Vázsonyinak 85 szavazata.

E szerint a szegvári kerület országgyűlési képviselője, 152 szótöbbséggel Novák József lett.

Irodalom.

A Vasárnapi Újság szeptember 29-iki száma 33 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »Weinheim szobra Fadrasztól. (Képpel: Baró Weinheim Béla szobra Kisbéren) Lízár Bélától. — »Az apostolok. Költemény. Lévay Józseftől. — »Rogénytár: »A bank botryana. Elbeszélés. Irta Griffiths A. Angolból fordította S. V. (Képpel) — »Pista inge uja. (Elbeszélés, képpel) — »Petőficerkelyék. Gyűjtötte és írta Kéry Gyula. (képpel: Az úgy, melyben Petőfi született; Petőfi kedvelt padja; Petőfi almája; Petőfi atyjának hűsvágo bardja. Richter Aurél rajzai) — »A gödöllői emlékünnap. (Képpel: Ünnepegy Erzsébet királyné szobránál Gödöllőn.) — »Egan Ede. (Arcképpel) — »Az Arpád hadihajó vízrebocsátása. (Képpel) Reményi Antaltól. — »Választási mozgalom. »Karcolat. (Goró Lajos rajzaival). — »Miklós car Compiègneben. (Képpel). »Vasúti baleset Új-Dombóvár és Döbrököz közt. — »Százados pörök. — Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyetek, Szakküldék, Képtalány, Egyveleg, s.b. rendszerli rovatok.

A Vasárnapi Újság előfizetési ára negyed évre négy kor., »Politikai Újkorokékal és »Világkrónikáéval együtt hat kor. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest VI. ker. Egyetem úta 4. sz.) Úgyanitt megrendelhető a »Képes Néplap» legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 kor, 80 fillér.

Vasúti menetrend.

Ervényes 1901. május 1-től

Szolnok—H.-M.—Vásárhely

Szolnokról indul 3 óra 55 perckor éjjel, 11 óra 36 p. délelőtt és 4 óra 48 p. délután, Pusztá-Tenyőről indul 9 óra 17 p. délelőtt, 2 óra 41 p. délután és 9 óra 20 p. éjjel.
Tisza-Földváról indul 6 11 p. reggel, 1 óra 43 p. délután és 6 óra 42 p. este.
Kun-Szent-Mártonról indul 7 óra 17 p. reggel 2 óra 44 délután és 7 óra 33 p. este,
Tökérről indul 7 óra 48 p. reggel, 3 óra 16 p. délután és 8 ó. 12 p. este.
Szentesre érkezik 8 óra 22 p. reggel, 3 óra 47 perc délután és 8 óra 30 p. este.
Szentesről indul 4 óra 57 p. d. u. 8 óra 45 p. reggel és 4 ó. 47 p. este.
Szegvárról indul 5 óra 29 p. reggel, 9 óra 09 p. délelőtt és 5 óra 10 p. este

Mindszentről indul 5 óra 48 p. reggel, 9 óra 05 p. este és 6 óra 05 p. délelőtt
Vásárhelyre érkezik 6 óra 40 p. reggel, 6 ó 57 p. este, és 10 óra 37 p. délelőtt

Laptulajdonos és főszerkesztő: Dr. MÁTÉFFY FERENC
Felelős szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.
Társzszerkesztő: MÁTÉFFY LÁSZLÓ.

Szüret Mágocson.

A Károlyi Imre gróf mágocsi uradalmában a szüret megkezdődött és kitünő jó must hektoliterje, kisebb, vagy nagyobb mennyiségben 24 koronáért kapható.

Akiknek vevő szándékuk van, forduljanak ez iránt a mágocsi jószágfelügyelőséghez. 3—2

4018/ok. 1901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szentesi mezőgazdasági és ipari hitelszövetkezet felszámolásban végrehajtónak Sima Ferenc és neje Dónáth Julianna végrehajtást szenvedtek elleni 15300 korona s járuléka iránti végrehajtási ügyében az 1901. évi augusztus hó 2-án megtartott árveréseni vevő Siklós Aladar bánatpénzének elvesztése mellett, az ő karára és veszélyére a szentesi királyi járásbíró területén lévő, Szentes város határában fekvő a szentesi 4230, 3895 és 2731 szíjkevényben a 3360/a, 3360/b és 3361 hrsz. alatt felvett egy jószágostet képező, telek-könyvileg 2 hold 463 négyzetölöl területű nagyhegyi szőlőre és minden tartozékaira 6116 koronában ezennel megállapított kiküldetési árban az árverést elrendelte, és hogy a lentebb megjelölt ingatlan az 1901. évi október hó 17-ik napján délelőtt 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldetési áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsarának 10 százalékát vagyis 391 kort készpénzben, v. ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt asszolgálni.

Kelt Szentesen, a királyi járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1901. szeptember hó 5. én.

KATKICS,
királyi albiró.

Mérnöki

magánmunkálatokat

elvéállal

Abaffy Zsigmond,

volt városi mérnök.

Lakás: kiszölgly-útca I. t. 477. sz.

Szőlő-eladás.

Kiss Albert kertésznek több mm. esemeszőlője van eladó a következő fajokban, sárga lugas, saszi, fehér, zöld, és piros szagos különként 20 fillértől 36 fillérig. Ertekezhetni lehet a Rambovszky-féle kert mellett levő lakásán.